

opdager det måske senere. Så det kan være lidt svært at se, hvor problemet er.

Er det ikke i virkeligheden, fordi bygningen er usikret, fordi den ligger frit? Og hvis man virkelig vil mene noget med den bygning, så må det være Rigspolitechefen, der skal flyttes i stedet for. Det er en usikret bygning, som der kan køres lige op til med en bil. Så kommer der en busholdeplads. Måske kan rigspolitechefen ikke lide at se på busser, hvad ved jeg. Det er måske det, der er grunden. Der er i hvert fald ikke noget med trusler for mig at se. Det virker som en lejligheds-PET-erklæring for mig at se.

Trafikministeren (Flemming Hansen):

Det er jo et synspunkt, som hr. Poul Henrik Hedeboe må have, og det må stå for hans egen regning. Jeg er ikke kvalificeret til at omgå en udtalelse fra Rigspolitechefen og fra PET. Det ville være ganske utidigt, hvis jeg forsøgte at omgå et konkret svar, de har givet mig på en officiel henvendelse, jeg har rettet til dem, og jeg kan slet ikke forestille mig konsekvenserne, hvis alle ministre gjorde, som de selv ville i en sag, som kan have ganske afgørende betydning.

Kl. 18.40

Fjerde næstformand (Aage Frandsen):

Hr. Poul Henrik Hedeboe for sit sidste spørgsmål.

Poul Henrik Hedeboe (SF):

Men kan ministeren ikke se det rimelige i, at Rigspolitechefen og de omkringliggende kunne flytte ind i den sikrede bygning ved siden af, og så var vi fri af problemet? Problemet er i virkeligheden, at det er en usikret bygning. Problemet er måske også, at der har ligget en del parkeringspladser ved siden af mellem politiets hovedkvarter og havnen, som nu er blevet solgt, og dermed er der kommet færre parkeringspladser, så det i virkeligheden er sådan, problemet er.

Trafikministeren (Flemming Hansen):

Jeg kan ikke, og jeg vil ikke, og jeg har slet ikke lyst til at ændre det synspunkt, jeg har givet udtryk for. Jeg mener, at jeg har givet hr. Poul Henrik Hedeboe et kvalificeret svar på det spørgsmål, han har stillet.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Fjerde næstformand (Aage Frandsen):

Så siger vi tak til trafikministeren. Og hermed er spørgetiden sluttet. Vi nåede 25 spørgsmål.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Første behandling af lovforslag nr. L 127:

Forslag til lov om ændring af straffeloven og visse andre love. (Berigelseskriminalitet rettet mod offentlige midler, kriminalitet i juridiske personer, klagebegrænsning og hvidvaskning i spillekasinoer m.v.).

Af justitsministeren (Lene Espersen).

(Fremsat 24/11 2004).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Birthe Rønn Hornbech (V):

For mange år siden, da jeg læste jura på Københavns Universitet, var det jo helt sikkert, at den lille tyveknekt røg i fængsel. Så kunne der være nogle store skattesvindlere, der så kunne få lidt bøde efter en eller anden skattelov.

Man må sige, at den politiske opfattelse har ændret sig siden. Fristelserne har vel også ændret sig. Der er større muligheder for at få snabelen ned i både den ene og den anden kasse i Danmark og i EU. Derfor er vi nu ved at være ved vejs ende med hensyn til alle de betænkninger, der er afgivet vedrørende fremtidens regulering af økonomisk kriminalitet.

Vi er i Venstre meget enige i, at vi nu får en overordnet bestemmelse med en meget høj strafferamme for de meget grove overtrædelser. De meget store og grove overtrædelser er jo udtryk for langvarig planlægning og langvarig omgåelse af reglerne og med meget store økonomiske midler.

Derfor finder vi den tendens, som lovforslaget er udtryk for, helt rigtig, dels altså den generelle bestemmelse, dels at strafferammerne hæves i en række, skal vi sige mindre alvorlige bestemmelser i det pågældende afsnit i straffeloven.

Vi kan helt støtte ministerens forslag, også de andre ændringer om politiets klageadgang.

Jeg skal sige, at De Konservative, som ikke kan stille med en ordfører her i aften på grund af

andre arrangementer, også tilslutter sig ministerens lovforslag.

Morten Bødskov (S):

Som det allerede har været sagt af den foregående ordfører, er der jo et par eller i hvert fald tre formål med det her lovforslag. Socialdemokratiet støtter lovforslagets forslag til ændringer vedrørende Rigsadvokatens og Rigspolitechefens ansvarsområder, og det samme gælder også forslaget om ændringer af spillekasino­lovgivningen.

Jeg vil fokusere lidt på det centrale i lovforslaget, for det er jo forslag til ændringer af straffeloven, således at indsatsen mod økonomisk kriminalitet, kriminalitet mod eller af juridiske personer eller virksomheder og berigelseskriminalitet mod offentlige midler forstærkes. Bag de her tre indsatsområder gemmer sig også begrundelsen for, hvorfor vi også står her i dag, nemlig selvskabstømmersagerne.

Danmarkshistoriens største røveri kaldte den tidligere skatteminister Ole Stavad de mere end 1.500 sager, hvor vi, fællesskabet, blev snydt og bedraget af folk i fine jakkesæt, som viste sig at være intet mindre end gennemorganiserede kriminelle. 2,1 mia. kr. mistede fællesskabet på disse slipsekriminelle gerninger.

Kl. 18.45

For Socialdemokratiet har det her forslag været længe ventet. Det såkaldte Brydesholtudvalg har gjort et grundigt forarbejde. De to betænkninger, som danner baggrund for dette lovforslag, er de sidste af en række tiltag, som blev igangsat af den daværende SR-regering, og som bl.a. har ført til lovændringer af advokaters og revisorers rolle ved bekæmpelsen af økonomisk kriminalitet.

I Socialdemokratiet mener vi, at der er behov for en forstærket indsats mod den økonomiske kriminalitet. Udgangspunktet må være, at snyder man det offentlige, hvad enten det drejer sig om skat, told, moms, afgift eller tilskud, ja, så begår man kriminalitet mod fællesskabet, det offentliges midler.

Samtidig mener vi også, at der er tale om den samme form for kriminalitet, som skal behandles ens i straffeloven. Vi mener ikke, at der er grund til – som det også fremhæves i lovgivningen, og det er udmærket – at særlovgivningen skal stå i vejen for en sådan ens behandling. Vi mener også, at det virker åbenlyst forkert, at strafferammerne i dag kan variere alt efter, hvil-

ken type af offentlige midler der begås kriminalitet imod.

Vi støtter derfor ændringerne af straffelovens § 289, således, som det også har været fremme tidligere, at det gøres til en overbygningsbestemmelse for grovere overtrædelser af skatte-, told-, afgifts- og tilskudslovgivningen. Vi deler hovedargumentet om, at svindel mod offentlige og private midler bør sidestilles, så strafferammen bliver fængsel indtil 8 år.

Når det er sagt, har vi faktisk også svært ved at forstå, hvorfor alle følgeændringerne, som der også peges på i lovforslaget, og alle følgeændringerne i den øvrige lovgivning, også på de andre ministerområder, ikke er fremsat samtidig med det her lovforslag.

Vi risikerer jo at komme til at stå i en situation, hvis man læser den nye beskrivelse af § 289, hvor vi kan vedtage den, men den reelt ikke kan benyttes, fordi, som der jo rigtig nok står, der skal være en udtrykkelig henvisning til netop § 289 i særlovgivningen, hvis § 289 skal kunne benyttes.

Lovforslaget her skal som sagt træde i kraft den 1. juli 2005, og sagt i al stilfærdighed, så vil det hjælpe betydeligt på Socialdemokratiets stilling til det her lovforslag, hvis vi fra Skatteministeriets side kan få en garanti for, at særlig Skatteministeriets ændringer på det her område er fremsat og ikke mindst vedtaget inden dette tidspunkt.

Derudover indeholder lovforslaget en ligestilling af EU-tilskuds­midler og nationale tilskuds­midler, således at svindel med disse midler fremover straffes efter samme paragraf i straffeloven og efter samme strafferamme. Det støtter Socialdemokratiet.

Endelig sikrer lovforslaget en række ændringer, der vedrører virksomhedernes interne forhold. Vi støtter disse ændringer i Socialdemokratiet, og vi mener, at de er helt på sin plads, også hvad angår strafferammen.

Brydesholtudvalget har som sagt ifølge os gjort et ganske fint og grundigt forarbejde. Selvskabstømmersagerne viser med al tydelighed, at kriminalitet i dag også begås af såkaldt fine mennesker, men det, der er pointen bag og baggrunden for, at vi står her i dag, er, at bag Bossjakkesættet og Kenzoslipset gemte der sig jo, som vi har set, gennemorganiserede kriminelle uden den fjerneste respekt for vores fællesskab, som udnyttede den grove politiske passivitet, som prægede årene, hvor danmarkshistoriens største røveri fandt sted.

Socialdemokratiet støtter med disse bemærkninger lovforslaget, men vi vil samtidig gerne understrege vigtigheden af, at vi som politikere og myndighederne også i fremtiden nøje følger og ikke mindst i tide reagerer på de ændringer i den økonomiske kriminalitet, som den moderne teknologi medfører. Og svaret fra Socialdemokratiets side på dette er ikke politisk passivitet, selvskabte huller i skattelovgivningen og amputering af kontrolmyndighedernes muligheder for at udføre rigtigt arbejde, men det modsatte.

Med disse bemærkninger så støtter Socialdemokratiet lovforslaget.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Jeg vil godt have, at hr. Morten Bødskov lige præciserer: Konsekvensen af, at der ikke kommer en ændring af skattelovgivningen, er så, at ændringerne i det her lovforslag, når det drejer sig om selskabstømmersager, vil være totalt ugyldige. Det virker jo sådan en lille smule absurd, hvis det er korrekt, at Skatteministeriet ikke har til hensigt at ændre i lovgivningen. Så er vi jo til grin alle sammen. Er det rigtigt forstået?

Kl. 18.50

(Kort bemærkning).

Morten Bødskov (S):

Vores pointe er netop, at de aktiviteter, vi er i gang med her, ikke bliver til grin. Altså det er jo sådan, som det fremgår af lovforslagets bemærkninger, at den nye § 289 jo kun kan finde anvendelse, hvis paragraffen udtrykkeligt er nævnt i særlovgivningen. Det gælder jo bl.a. på hele skatteområdet, hvor jeg tror, hvis man ser betænkningen igennem, at der behov for 40 ændringer skattelovgivningen. Vi synes som sagt, at det havde været på sin plads, hvis de her ændringer var blevet fremsat samtidig med det her lovforslag, fordi vi synes, at det er en temmelig underlig situation, hvor vi signalerer viljen til at ville skærpe indsatsen over for den her form for økonomisk kriminalitet, at vedtage en ny § 289, som reelt ikke vil kunne benyttes.

Derfor er det som sagt med et temmelig stort vink med en vognstang, at Socialdemokratiet tilkendegiver, at vi synes, det ville være formålstjenligt for lovforslagets videre færd, hvis vi havde kunnet få en garanti for, at de her ændringer er fremlagt og forhåbentlig også vedtaget, inden det her lovforslag træder i kraft.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Jeg skal bare lige have helt præciseret: Er det sådan, at det ikke fremgår af regeringens lovkatalog, at man vil ændre, således at man rent faktisk får skabt indhold i den her bestemmelse? Er det sådan, at skatteministeren ikke kommer med et lovforslag i den her samling, således at det hele kan træde i kraft på samme tid? Ellers bliver vi jo virkelig til grin.

(Kort bemærkning).

Morten Bødskov (S):

Altså på side 14 i bemærkningerne fremgår regeringens overvejelse bl.a. om følgelovgivning også på Skatteministeriets område, og der står, at man har noteret sig udvalgets forslag og dermed også udvalgets forslag til ændringer af følgelovgivningen. Og så tilkendegiver man, at man har tænkt sig at fremsætte lovforslagene i 2005.

Men som bekendt fortsætter år 2005 efter den 1. juli 2005, og det kan jo medføre risikoen for, at vi stiller os i den situation, at vi vedtager det her lovforslag, uden at lovforslagets nye paragraf, som vi støtter, rent faktisk vil kunne virke. Derfor mener vi som sagt, at hvis vi virkelig vil gøre noget for at forbedre indsatsen over for den økonomiske kriminalitet, så skal vi også sikre, at lovforslaget hænger sammen, og at de nødvendige ændringer i følgelovgivningen selvfølgelig bliver gennemført.

Fjerde næstformand (Aage Frandsen):

Tak til ordføreren. Og så går vi videre i ordfører-rækken, hr. Jørn Dohrmann.

Jørn Dohrmann (DF):

Jeg skal starte med at sige, at da vores ordfører ikke kan være til stede, så skal jeg prøve at fremlægge Dansk Folkepartis holdning til det her.

For Dansk Folkeparti er der ingen tvivl om, at en tilretning af straffen for berigelseskriminalitet mod det offentlige er yderst tiltrængt. Vi har i de seneste år oplevet en stigende svindel med skat og moms, indsmugling af varer fra udlandet samt uberettiget modtagelse af offentlig ydelse og specielt sociale ydelser. Dette lovforslag ind sætter en fælles overbygning i straffeloven, således at grove tilfælde af svindel med offentlige midler underlægges den samme overordnede straffevurdering. Strafferammen for sådan nogle grove forbrydelser er sat til 8 år. Ligeledes medtager lovforslaget svindel med EU-midler og na-

tionale midler eller et miks af disse – det kunne eventuelt være støtte givet til en produktion.

Forsøg på at påvirke værdipapirhandelen vil også være omfattet af loven, og det gælder f.eks. udbredelsen af urigtige oplysninger, der kan påvirke handelsværdien af værdipapirer. Også for spillekasinoer vil der ske en stramning, dette gælder pligten til at opbevare registrering vedrørende transaktioner i 5 år samt en opfordring til spillekasinoerne om at være endnu mere opmærksomme på hvidvaskning af penge.

Det her er alt sammen en række fornuftige tiltag, som afspejler den verden, vi har i dag, og Dansk Folkeparti kan i hvert fald tilslutte sig forslagene og ser frem til den videre udvalgsbehandling.

Fjerde næstformand (Aage Frandsen):

Den næste ordfører er fru Anne Baastrup.

Anne Baastrup (SF):

Jeg skal ikke gå i detaljer med lovforslaget, idet de foregående ordførere jo i den grad har gennemgået det ganske omhyggeligt. Vi er som udgangspunkt enige i, at det er godt, at vi får en straffelovændring, således at vi får en ensartet bestemmelse, for så vidt angår de forskellige typer af kriminalitet, hvor det drejer sig om penge, og hvor hr. Morten Bødskov jo i den grad beskrev århundredets, det kan man vist godt sige, største tilfælde af kriminalitet over for de offentlige kasser, nemlig selskabstømmersagerne her i slutningen af 1980'erne og begyndelsen af 1990'erne.

Kl. 18.55

Men det, vi jo skal huske på, når vi så får en sådan lovgivning – bortset fra, hvad hr. Morten Bødskov i øvrigt sagde om, at skatteministeren slet ikke er indstillet på at komme med regler, der gør, at der bliver indhold i det – er, at forudsætningen for, at man kan få rejst de her sager, er, at der er en ordentlig efterforskning, at Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet rent faktisk har nogle ressourcer, der gør, at man kan hamle op med den her type af kriminalitet. Derfor skal vi jo huske på, at det her kun er mundsvejr, hvis det ikke bliver fulgt op af ressourcer til en effektiv efterforskning.

Så har vi jo haft en diskussion omkring strafferammer, og der er det jo bedrøveligt, at man kun tænker i at forhøje strafferammerne generelt over hele linjen. For os at se er det vigtigste, når det drejer sig om hvidvaskningskriminalitet – altså white collar crime, kan man vel kalde det –

efterforskningen, afdækningen af sagerne; det er det helt, helt afgørende og i virkeligheden det vanskeligste for det offentlige at komme videre med. Så forhøjelsen af strafferammen synes vi i og for sig ikke er specielt ophidsende hensigtsmæssig.

Det næste er så de bemærkninger, som Menneskerettighedsinstituttet og Datatilsynet er kommet med, for så vidt angår afgrænsningen af den gruppe, der kan komme under strafansvar, når det drejer sig om spillekasinoers ledelse, sikkerhedspersonale og andre ansatte. Der påpeger man jo flere gange i de nævnte høringsvar, at der er problemer med den her afgrænsning. Derfor skal vi naturligvis bruge udvalgsarbejdet til at få afdækket, præcis hvad det er for en gruppe, der kan risikere at blive straffet.

Så vi har en relativt positiv tilgang til lovforslaget.

Fjerde næstformand (Aage Frandsen):

Tak til ordføreren. Og næste ordfører er fru Elisabeth Arnold.

Elisabeth Arnold (RV):

Forslaget er jo et samleforslag, hvori der er mange elementer, og med sådan et samleforslag vil der selvfølgelig både være tulipaner og tidsler i buketten, og jeg vil godt tage tulipanerne først.

Det Radikale Venstre kan tilslutte sig forslaget om ændret klageadgang. Der er tale om foranklinger uden retssikkerhedsmæssige problemer, så vidt vi kan se.

Der er også tilslutning til forslaget vedrørende spillekasinoer. Vi støtter bestræbelserne på at opklare den kriminalitet, hvor det økonomiske udbytte hyppigt hvidvaskes på steder, hvor store penge omsættes, uden at det kontrolleres alt for nøje. Forslaget indebærer, at kasinoerne skal opbevare data i 5 år, og at personalet kan straffes, hvis det ikke er agtpågivende. Der har været enkelte kritiske høringsvar, der udtrykker bekymring for personalet, der måske vil få svært ved at gennemskue, hvad manglende agtpågivenhed indebærer, og derfor vil Det Radikale Venstre opfordre til, at vi i udvalgsarbejdet får belyst, om vi kan få udarbejdet retningslinjer for personalet, så vi kan få klargjort lovens indhold, men i princippet er vi fuldstændig enige i, at det er godt at sætte ind på dette her sted med længere opbevaring af data.

Så er vi også positive over for de mere ensartede regler for berigelseskriminalitet med offentlige midler, og det er klart en forbedring, at man

ikke har forskellig strafferetlig behandling efter, hvilken offentlig kasse der er tale om. Det er ændringer, der bygger på betænkninger fra Brydesholtudvalget fra 2001 og 2002, men ligesom andre ordførere har sagt, må jeg også sige, at jeg synes, det er mærkeligt, at man ikke har fået en overensstemmelse mellem dette lovforslag og så den særlovgivning, der i øvrigt skal omfatte samme problemer, f.eks. inden for skattelovgivningen.

Den nødvendige følge- eller parallellovgivning er ikke på plads og synes heller ikke at komme det lige med det første, og derfor synes jeg, at der vil være grund til at spørge ministeren, enten her eller også i udvalget selvfølgelig, om ikke det kan bekymre lidt, at den nødvendige følgelovgivning ikke kommer på plads, sådan at loven her kan træde i kraft, samtidig med at den kan få en effekt, så man ikke bare har en eller anden form for symbollovgivning, og så det ikke kan fungere i praksis.

Så er der til sidst strafsækærpelsen. Det Radikale Venstre vil selvfølgelig støtte det her lovforslag, det vil jeg godt sige. Vi synes, det er et fremskridt, at der er kommet de her ændringer, men vi vil gerne her tilkendegive en uforståen-
hed eller drage et dybt suk i forbindelse med strafsækærpelsen.

Der er nogle af høringsssvarene, som siger, at denne her strafsækærpelse ikke vil have nogen effekt, og jeg er enig med SF's ordfører, der sagde, at det er efterforskningsaktiviteten – styrken i efterforskningen – der betyder, at man med rette kan føle sig overvåget, og at folk, der har økonomisk kriminalitet på dagsordenen, nu vil have større risiko for at blive afsløret.

Men det har jo længe været den almindelige opfattelse i befolkningen, at forbrydelser mod liv og legeme skulle straffes hårdere end økonomiske forbrydelser. Nu – 3 år efter den borgerlige regerings tiltrædelse – har vi haft kraftige forhøjelser af strafferammerne for alle forbrydelser mod liv og legeme.

Kl. 19.00

Nu følger så en forhøjelse af strafferammerne for økonomiske forbrydelser, og så er det jo lige vidt. Den af mange ønskede forskel i strafniveauet mellem økonomiske forbrydelser og forbrydelser mod liv og legeme er nu ikke mere til at få øje på. Det hele har bare fået en tand opad.

Vi kan altså forvente en fornyet diskussion af, om der ikke skal være større forskel på de le-
gemsbeskadigende forbrydelser og de økonomiske forbrydelser. Den diskussion kan vi så tage

forfra en gang til. Jeg synes ikke, det er særlig ulogisk af regeringen, at den på den måde bare fuldstændig følger traditionen fra tidligere, som har været kritiseret. Nu fortsætter man bare den samme linje.

Men vi vil gå til udvalgsarbejdet med energi og grundighed og vil tilsige forslaget en positiv udvalgsbehandling.

Fjerde næstformand (Aage Frandsen):

Tak til ordføreren. Så er det fru Line Barfod som ordfører.

Line Barfod (EL):

Som andre har været inde på, er det virkelig et blandet forslag, vi har her, med alt godt fra havet i alle mulige forskellige varianter.

Med hensyn til den økonomiske kriminalitet synes vi selvfølgelig også, det er godt, at man får Brydesholtudvalgets forslag om nogle samlede paragraffer sat på plads. Jeg er fuldstændig enig i det standpunkt, hr. Morten Bødskov og andre er kommet med, om, at vi må sikre os, at der er de nødvendige henvisninger ifølge lovgivningen, så det ikke bare er en paradedeparagraf, men at den rent faktisk også kan træde i anvendelse.

Så var fru Anne Baastrup inde på spørgsmålet om de nødvendige ressourcer til efterforskningen, Bagmandspolitiet osv., og det er helt klart, at vi der har et problem, det har vi peget på før. Det er jo helt afgørende, at der, hvis vi skal kunne dømme nogle efter bestemmelserne, også er ressourcer hos den del af politiet, der skal efterforske forbrydelserne.

Det er også vigtigt, at der er ressourcer der, hvor man skal opdage, at der muligvis er foregået en forbrydelse, og det kan jeg godt have min tvivl om at der er efter den første behandling af den nye struktur på skatteområdet, vi havde i fredags. Man laver en enhedsorganisation på skatteområdet, hvor der er en stor risiko for, at der overhovedet ikke er nogen, der opdager selskabstømmersager, moms-karruseller eller andre former for økonomisk kriminalitet, fordi der ikke længere er de enheder og det underordningsforhold, som gør, at man kan opdage, hvad der er gang i rundtomkring i landet.

Jeg mener, der er meget, der kunne tyde på, at regeringen på andre områder er i gang med at fjerne grundlaget for, at vi kan opdage de forskellige skattehuller, og dermed også, at vi kan komme til at bruge de bestemmelser, vi nu vedtager her.

Så er der spørgsmålet om strafferammerne, som fru Elisabeth Arnold sådan set gjorde meget glimrende rede for: problemet med, at man bare hæver strafferammerne løbende.

Jeg har ikke helt kunnet se ud af forslaget, præcis hvordan de forskellige tilskud til personer kommer til at blive behandlet efter de forskellige bestemmelser, men jeg håber, at vi i udvalgsarbejdet kan få en oversigt over, efter hvilke bestemmelser der skal straffes ved de forskellige typer af tilskud, som man får helt personligt.

Så er der den del af forslaget, der handler om spillekasinoer, hvor både Datatilsynet og Menneskerettighedsinstituttet har nogle betænkeligheder i deres høringssvar. Det håber jeg at vi kan få præciseret under udvalgsarbejdet, sådan at vi kan få ryddet de betænkeligheder af vejen. Jeg synes ikke, der er nogen grund til, at vi, fordi vi ønsker at komme hvidvask på spillekasinoer til livs, skulle lave nogle bestemmelser, som både Datatilsynet og Menneskerettighedsinstituttet siger er på kant med de regler, vi i øvrigt har for at sikre retssikkerhed.

Der er altså en række ting, vi gerne vil have afklaret under udvalgsarbejdet, og derfor vil Enhedslistens endelige stilling afhænge af udvalgsarbejdet.

Fjerde næstformand (Aage Frandsen):

Tak til ordføreren. Næste ordfører er hr. Jann Sjursen.

Jann Sjursen (KD):

Kristendemokraterne kan godt støtte det fremsatte beslutningsforslag. Vi har også nogle betænkeligheder i lighed med dem, som andre ordførere har givet udtryk for her i forbindelse med førstebehandlingen, med hensyn til om den følgelovgivning, som lovforslaget i virkeligheden forudsætter, kommer på plads på andre ministerområder. Det er et spørgsmål, som vi må se nærmere på i forbindelse med udvalgsarbejdet.

Her ved førstebehandlingen vil jeg godt tilkendegive vores principielle tilslutning til de initiativer, der bliver lagt op til, ikke mindst med henblik på at få bekæmpet berigelseskriminalitet, som er rettet mod offentlige midler, og som i dag kan antage mange forskellige former og derfor også må mødes med forskellige redskaber.

Lovforslagets hovedsigte mener vi er vigtigt, at få på plads: at man indsætter en fælles overbygningsbestemmelse i straffeloven, som skal

omfatte alle grove tilfælde af svindel med offentlige midler; at man ikke skal ty til forskellige særlove for at finde ud af, hvad det egentlig er, der bliver straffet for, hvorfor og med hvor meget.

Kl. 19.05

Vi hører også til dem, som ikke mener, man bare skal hæve strafferammerne fuldstændig bevidstløst. Der må være en vis proportionalitet i vores strafferammer med hensyn til de forskellige strafforseelser, så derfor vil det også være et spørgsmål, som vi gerne vil forfølge i forbindelse med udvalgsarbejdet.

Jeg er enig med de ordførere, som har peget på, at hvis vi skal komme noget af berigelseskriminaliteten til livs, er det først og fremmest efterforskningsindsatsen, som skal styrkes, så også det må vi se på.

Men jeg vil her ved førstebehandlingen med hensyn til de ting af mere faktuel karakter ved lovforslaget, der allerede er blevet fremdraget fra andre ordføreres side, blot henholde mig til disse og så meddele Kristendemokraternes principielle tilslutning til lovforslaget som helhed med de enkelte reservationer, som jeg har nævnt her, og som vi gerne vil se nærmere på i forbindelse med udvalgsarbejdet.

Fjerde næstformand (Aage Frandsen):

Tak til ordføreren. Og så er det justitsministeren.

Justitsministeren (Lene Espersen):

Jeg vil også gerne indlede med bredt at takke Folketingets partier for den opbakning, der har været til lovforslaget. Jeg vil ikke lægge skjul på, at jeg synes, det arbejde, som Brydesholtudvalget løbende udfører, og som også udgør en del af hovedingredienserne i det her lovforslag, er overordentlig vigtigt, og at jeg synes, at de forslag, som lovforslaget indeholder, viser, at vi er parate til at ændre lovgivningen, i takt med at samfundet ændrer sig, og også sikre, at den strafferetlige beskyttelse er tilstrækkelig i forbindelse med den type kriminalitet, vi står over for.

Alle ordførere har haft en principielt positiv tilgang til den her problemstilling, men der har været et par områder, hvor man har rejst kritiske spørgsmål.

Jeg vil gerne indlede med at sige, at jeg synes, det er godt, at der bl.a. er en tilslutning til, at vi nu får en overbygningsbestemmelse i straffeloven, som omfatter alle grove overtrædelser af skatte-, afgifts-, told- og tilskudslovgivningen, og at vi nu sidestiller svig med EU-midler med

svig med nationale midler samt indbygger en overbygningsbestemmelse, for så vidt angår juridiske personer osv. Jeg synes, det er meget godt, at der har været en principiel tilslutning til det.

For så vidt angår det, der har været hovedspørgsmålet i debatten i dag, nemlig spørgsmålet om den følgelovgivning, der hører under andre ministerier, vil jeg gerne her tilkendegive, at jeg vil tage kontakt til de berørte ministerier, således at man under udvalgsarbejdet får en klar tilkendegivelse af, hvornår følgelovgivningen er på plads. Jeg synes, det er en relevant problemstilling, som er nævnt fra talerstolen, nemlig at den her lovgivning ikke kan ses fuldstændig isoleret, så det vil vi straks tage op, således at det tilgår Retsudvalget hurtigst muligt.

Det andet spørgsmål, som har været rejst bl.a. af SF, Det Radikale Venstre og Enhedslisten har vedrørt den mere principielle stillingtagen til spørgsmålet om, hvorvidt det er på sin plads at indføre strafskaerpelse også på det her punkt.

Jeg vil sige, at det er muligt, der er andre, der har udtrykt sig på den måde, som nogle gjorde her på talerstolen, og har sagt, at man altid skal straffe den personfarlige kriminalitet hårdere end den økonomiske kriminalitet. Jeg mener nu – det har jeg altid selv sagt – at man skal straffe den personfarlige kriminalitet mindst lige så hårdt som den økonomiske kriminalitet og altså ikke på den måde bestemme, at det ene nødvendigvis skal straffes så meget hårdere end det andet.

Men jeg synes faktisk, at det på det her område – ikke så overraskende – har været på sin plads at gennemføre en strafskaerpelse, ikke mindst fordi jeg synes, at strafværdigheden af de forbrydelser, vi her har med at gøre, er af en sådan karakter, at det er rigtigt at hæve straffesammerne. Man har jo at gøre med kriminalitet, hvor det ikke er en sådan pludselig indskydelse eller en dårlig dag, der gør, at man begår en kriminel handling. En stor del af de forbrydelser, som lovforslaget omhandler, er jo forbrydelser, som er planlagt meget omhyggeligt og over lang tid, og hvor man bevidst forsøger at omgå regler.

Set i lyset af det synes jeg faktisk, at der er momenter, som bestemt taler for strafskaerpelser. Det er jeg naturligvis også klar til at svare på

under udvalgsbehandlingen, men jeg vil gerne her under førstebehandlingen tilkendegive, at jeg er meget glad for, at der har været så stor opbakning ikke mindst til det gode, solide arbejde, som Brydesholtudvalget udfører.

Kl. 19.10

(Kort bemærkning).

Morten Bødskov (S):

Jeg vil selvfølgelig gerne sige tak til justitsministeren, for at justitsministeren er villig til at spørge de berørte ressortministre, hvornår man kan forvente lovgivningen kommer, således at vi i hvert fald kan få et tidspunkt for det.

Men kritikken gik ikke så meget på tidspunktet. Den gik mere på, at hvis vi mener noget med, at straffen skal skærpes i forbindelse med den her form for berigelseskriminalitet rettet mod offentlige midler i lyset af selskabstømmer-sagerne og andet, er sammenhæng i lovgivningen nødvendig.

Derfor vil jeg spørge justitsministeren, om justitsministeren ikke er enig i, at det virker temmelig usammenhængende, at man her vedtager en skærpelse af en paragraf i straffeloven, som træder i kraft den 1. juli 2005, men hvor vi reelt kan stå i en situation, hvor vi, hvis følgelovgivningen ikke er på plads, ikke kan bruge den til noget som helst.

Og derfor er spørgsmålet: Vil justitsministeren arbejde for, at vi får følgelovgivningen på plads inden den 1. juli 2005?

(Kort bemærkning).

Justitsministeren (Lene Espersen):

Det kan jeg svare meget kort på til hr. Morten Bødskov. Ja, det vil jeg.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Fjerde næstformand (Aage Frandsen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

3) Første behandling af lovforslag nr. L 128: Forslag til lov om ændring af konkursloven og konkursskatteloven. (Revision af reglerne om gældssanering).

Af justitsministeren (Lene Espersen).
(Fremsat 24/11 2004).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Freddy Dam (V):

Reglerne om gældssanering har været gældende i ca. 20 år og har i de senere år været genstand for betydelig kritik fra både dem, der har penge til gode, og dem, der er håbløst forgældet.

Kritikken er især gået på, at det har været meget svært at forudsige, om det overhovedet ville være muligt at opnå gældssanering, og hvilken eftergivelse af gælden den enkelte skyldner kunne regne med.

Det lovforslag, som Folketinget behandler i dag, tager afsæt i betænkning 1449 fra 2004 og svarer i det store og hele til Konkursrådets lovudkast.

Efter lovforslaget kan en skyldner nu opnå gældssanering, hvis han eller hun er håbløst forgældet, hvis ellers skyldnerens økonomiske forhold er afklaret og gælden ikke er opstået som følge af en dadelværdig adfærd fra skyldnerens side. De nærmere betingelser for gældssanering fremgår fremover direkte af loven og ikke som hidtil af retspraksis, men der vil fortsat være plads til, at skifteretterne kan anlægge et konkret skøn i hver enkelt sag.

Når skifteretten træffer afgørelse om, hvor meget kreditorernes tilgodehavende skal nedsættes, og hvilket beløb skyldneren skal have mulighed for at betale, typisk over 5 år, sker det på baggrund af en opgørelse af skyldnerens indtægter og anerkendelsesværdige udgifter i et budget, hvis enkelte poster fremover fastsættes i en bekendtgørelse, der udstedes af justitsministeren.

Det er ikke meningen med lovforslaget, at flere eller færre skal kunne opnå gældssanering, men det er hensigten at skabe en ensartet praksis over hele landet og en langt mere forudsigelig retsstilling for dem, som gældssaneringssagen vedrører.

Nogle af de interessante budgetændringer er, at børnechecken ikke længere skal medregnes til

skyldnerens indkomst. Børnechecken skal bruges til udgifter vedrørende børnene, ikke til afvikling af forældrenes gæld.

Den ægtefælle eller samlever, som ikke har været med til at oparbejde skyldnerens gæld, skal heller ikke længere være med til at bringe den ud af verden. Har skyldneren forsøgt at gemme midler i ly for kreditorerne ved at indskyde voldsomme beløb på en pensionsordning lige inden gældssaneringen, går den ikke, for skifteretten kan bestemme, at det unormale netobeløb skal tilfalde kreditorerne.

Som noget specielt nyt indfører lovforslaget en lettere adgang til gældssanering for erhvervsdrivende i forbindelse med konkurs. Afdragsperioden nedsættes fra 5 til 3 år, og betingelserne for gældssanering lempes, f.eks. med hensyn til kravet om afklaret økonomi.

Efter regeringens opfattelse skal det være nemmere at starte virksomhed igen efter konkurs, og derfor indføres der med lovforslaget regler, som forhåbentlig fremmer konkursramtes interesse i igen at starte virksomhed.

Omvendt er det naturligvis ikke meningen at fremme konkursrytteri, og derfor gælder de lempeligere regler ikke for erhvervsdrivende, der har drevet deres virksomhed på en måde, der fremstår som illoyal eller uforsvarlig over for kreditorerne. Desuden kan en konkursramt ikke igen opnå gældssanering efter de lempelige regler, hvis ikke der er gået mindst 10 år, siden han sidst opnåede gældssanering efter disse regler.

Kl. 19.15

Lovforslaget indeholder i øvrigt en lang række teknikaliteter, som uden tvivl vil blive gjort til genstand for en nærmere drøftelse i Retsudvalget, men den gennemgående linje i retning af større forudsigelighed og retskenhed, som også de høringsberettigede har kvitteret for, har længe været påkrævet og er naturligvis en linje, som Venstre varmt kan støtte.

Og så har jeg lovet De Konservative at meddele, at man også derfra støtter forslaget.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg synes også, det er vældig positivt, men jeg har bare et spørgsmål i første omgang, for hr. Freddy Dam taler om vigtigheden af, at iværksættere kan få gældssanering, og det synes jeg også er et fint fremskridt. Men så ville jeg høre, hvordan Venstre ser på spørgsmålet om, at ens økonomiske forhold skal være afklarede, for det